

Իրանաբն պէհէր
սաթըրը քիթի տէֆա
3, 2 Ինձի տէֆա 2,
Հիւանքը վէ սաթի տէ
ֆաթար իշին 1 զը Իւան
սորանքան զօնօն
Իւան իւան սաթըրը քի
Մէքմուզ վէ սաթի
րէ քիտաթնտա Ինձի
Հիւանքը քաղաղընտա
վազը Լօ. 4 Իրսի խա
նըտա Կարտառն Թ.
Փանոսեան իսմինէ իր
սաթ խիլէհէր սաթի :

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բաղիւ , 8 սեպտ.

Եւզգո՞ւն պէ՛տ Փայլալի նրա՜նույց ֆիւռոս-
սուռնուն տիւրմէսի, Բէբուլլիք նրա՜նըզ
դազլթասընըն, էսհա՛ր մէջքիւրէնին թէպ-
տիլի ինթիսիւթիին իյմա իսէր ետլուռ նէշր
իթտիյի սլիր պէնտէ համի ոլունուեօր:

Մըսըր մալիէէ գ ոսիխօսունտա Ինկիլ-
թէրրա թարափընտան ազա պուլունան
մըսթըր Վիսուն Լօնտրաեա կիթմլը իւզըէ
պու կիւն Բարիստէն Հօթէ քէթ իթտի :
Պէրլին , Գ սեպտ.

Պէրլին, 9 սեպտ.

ՊԵՆ ԿԻՆԸ ԱՆՎԱՐՄԱՆ ԱՆՀՆԻՍԻ ԶԻՆԱՄ Օ.
ՈՒՆԱՄՈՒ : ՊԵՆ ԱՄՆԱՄԱՐԱՆԻ ԺԵԼԻ ԽԻՆԵՐԱԺՈՐ
ԹԱՐԱՓՆԻՄԱՆ ԻՐԱՄ ՕՐՈՒՆԱՆ ՆՈՒԺՂԱՄ
ԱՆԻՆԱՐՄԱՆ ՍՈՒՐԱՐԱՆԻ ԼԻ ԱՆՀՆԻՍՈՒ ԺԵԼԻ
ՄԱՐԱՐԱՆԻ ԻՆԻՍՏԻՏՈՒՆԻ ԼԻՆԱՐՄԱՆ ԻՆՎԵՐՏԻՆԻ ԼԻ
ԲԱՐԻ ԻՆՏԵՐՆԱՆԻ ԻՆՏԵՐՆԱՆԻ

ԱԺԱՆՍ ԲԷՅԹԵՐԻ

Հօնորաւ, Թ սէպտ.

Արևանեա հիւքըմէթի, Պէրքիւն մու-
հէ տէրիւի իմպալաւան աշկիւթէրէ աւր
հաւիրարաւ ռուժմարիէ կէօնուրէրէր մէզ-
մէ գիւրի մուհէ տէրիւն աշքեաւիւրէր մէզ-
գըշի իհրաւէր գոյմադ Իշին Պապու Ալիկէ
Աւանի հէփիզէն պիր Մուսլիմ շամէ կէօնու-
րէմէ տէրիւ թըլիփի ինկիշ աիր:

Ինկիլիթ, Լորա վէ Խթ ալեա տէ վէթ Ի ինիտէն
մաաաա տիկէր տէ վէթ Լէր պու ճէ քիլի զա-
պուլ ԼԻԹ Թուրէր Դարաւ Գոշիթ Կօթ Ժիլ վա-
գու պուլաճադ միւլադ ալ քուաա սոմար,
Խթ ալեա տէ վէթ Ինիս ճէ վապըա մուեթա-
ղըր օլուռուգօր: Ինկիլիթ էրրաաըն նէ Խօ-
տա ճէ վապ վիրէ ճէ յի մալիւմ տէ յիլ խսէ-
մէ, մարբի տը Սալիսալիինիս Բարիսէ կիթի-
մէ տի պու մէսէյէ Էշին տիր տէ յի գաան օ-
լուռուգօր:

4. 6

ቡ ሁ ል ጸ ሁ ረ ሁ

Մալիեէ նէգարէթը ճէլիլէսի, Բուսու-
մաթէսիսի, Զիւհտի էֆէնտի հազարէթէ-
սիսէ թէվիհիս սուլթանուհի տուր :

Ֆրանսս սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէ սու
կիւն հուզուրը Շահանէնէ չըգաճագ տըր:

— Պոռ կիւն Բուսիս խիբէրաթորունուն
եկփը մաստաւ սմաւլաւ, Պէյալունս
սիւղը Բուսիս սէփարէթխանէի քիլիսէ-
մառնէ, ժնէրալ Թոթիկայէն վէ Բուսիս
սէփերի վէ սալիր սիւնիւք զասլիթան սլու-
լունստաւը հալտէ պիր տուս խտիլէնք,
վէ մուսխարէն սէփիր թարափնտան
Պէյալի բաւէրտէ պիր լիւնսփէթ խան գը-
լունահաք, վէ ազլամ թաասլնտա սէփա-
րէթխանէ էսինէնտէ աթը պանտա Բու-
սիս մուսլիմաք թէրէնիւմաք օլտուլու-
հալտէ պիր լալլի շնիլքիր ինյա օլտանա-
հաք արը :

— Բուսխատա պուրուշան Օսմանը էս
սիրելիքնտէն շիմսիէն գատար կէլէլնիքին
մըշտարը 3800Է պակի օլարադէ Էսիր նազ-
լինէ Օսման բաշա մահելթիին մէնուրէն
Մէլափթօրօյա կէնտարիլէն զէվաթուս ինչ
գաթ բաշայի միւշարիլէյնէ զալըպ, տի-
կէրէրի պու գաֆէ իյէ ալմէթ իյէմիշ
տիր: Բիվանէթէ կէօր, Սնանթօու թարւ-
նէնսի խիթամ պուրմառըլըշտան, շիմսի-
լիք Սնանթօու Էսիրլիքին իւստէսի թիւն-
լաիր օլունմուշ, զէ կէլէն էսիրլէր Բումշի
միւնէթիւտէ Էսիր օլունմաւրտան պուրուշ-
ան տուր: Մէլափթօրօյտան 38 պին էսիր
կէլէնէ Սիր:

Էսիրեանին մկարիֆը իւսշէսնէ մու-
գապի ուարագ, Բուսիւ տէփէ ինէ սալ-
թանաթը սէնիտէն իւշ միւսն լիւր թէ-
տիէն օրւնաւորնա, վէ պու մըգտարըն
սալթը իմագ սթառն թէ սպիէն գըըննաւորն
պէշն էլ տէփէ թէշն գարագ միւսիւն սաւ-

—Գոնորարատան արժեքն անհամար խապէլովէր,
ասլաբըն, կիրիտ մէսէնէսի սորէթը գա-
թիէնէն հալլ օլունմարողգա, թէքթի սի-
լա՛ն ինձ մէկէնէն թաստիդ իտիտօր-
լար :

Սթագիւլաւար, Գանահատաւ պուրու-
նան էլ լրօրաւ տէ՛վէթ լէրի գեանօրօյւարքնա
պիր պէհաննամէ իթա իոթպ, պուրետա
գեմկրէ գարալար, վէ մալում օրուգու-
նգրէ, Պասլը Սլիտնի, Պէրլին մուահէնէ-
նան մուգփարցը օլթր հէ յէկէլը հլի քուլնէթ
իթթի հասլ իթ մէջ իւգրէ իթլիթ լրար հլի-
քուլնէթ ինին թլ վասսիլթ ինի թալպ պ իթ մի-
նան Կրբոտ իսեան մլ ճկալիթ ու մուսիաինին
հարէնէթ ի լալէ ճինէն լրօթթ մէթօ ք իթ միլէնր
ոթր :

—Դըպրըստա ինկիրիզճէ վէ Բումհա օ.
արաք Դըպրըս նառննտա պիր զազէթ ա
էշր օրունմանէս պայլամս, տոռ :

[illegible]

— Զարդիանէ՛լի ամիրէ մէջքիքեաթ
ւարտիր Տիւզ զատէ Միհրան պէյ հազ-
մէթլէրի, ճումաս իրթէսի ագալա՛մ իւսթիւ
զորով սէրանը հիւմանունունը մէլպ վէ
աւթի՛թ օլունաբազ, թարաֆը ճաշիկի
ստիչահիւտէն հազգընսա բէք չօգ իլթի-
աթը սէնիլիէ շէրէֆի վուզու պուրուշ,
էլնտիսինէ պիրինճի բիւթ պէտէն պիր
թամ Մէճիտի նիւանը գլշանը իթմ վէ
թամս պուլլուլլի տուր:

—Մէհնուհ Մէհնուհ Սիւր ըշաւորն
կաքթիթ մալւմսիւնդն տալաք, թա-
սիթ հողորթի Քառաշահալն տին եա-
րի մախաւս հէկէք, միւշարիլէյն
իւնի տիւր յարը յարը թալթիթ, գէ-
րէք ֆափիւտաքն մէ հէրէ գլաւորնա
րըքն մաալար թախիթ ալ պարաւազը
եաքնը թա, ճիւղէ սիւնի հիւզ ու քո-
ւէրէր թախիթի տարաւուք տուր-
աշալի մէհնուհուն տամաթ երիզ պալը
ման պէյ գէքնտի, ըրիթպէյն հափե-
յն ճաւը շուրաքի աքթիթ եաքթիւրի սիւ-
նի Սուրալ օրդանուք տուր:

—Բուսիստտանի բէյ տէր բէյ կէկէլքուէ
ան Օսմանյէն էսթրլէրնին ինթիսաճարը-
ս մէտաբ օրնադ իւզդէ, քէնտիէրինէ ի-
շէր ալլըդ իթա օլաւնապտա արը:

— Բաճաղանոսան իբի կիւն էվէլէ ու
մուտ առաքիրի Եւանջէնէ պիր մաալ իթա
օրւնաւոյ իտիւ : Գիւշիւք զապիթանդնէ չմ.
իբի իտարէտն տիւշար օրտաղարի մէշագւ.
գաթառն պաշան, Տորք շուրաբի սարէրի
Թարափընտան թանդիմ օրւնանի մազպա.
թա իւգըրինէ, նկրթարթ իլէ քիւշիւք զա-
ւա իտառն, իւշ տըրթէ կիւն էվէլէ պիր սյ-
լըք տաշա վիրլուիլ տիւն :

— Տիւնքի կիւն վիրուտէրի եազըլան
մանըլը էսիլէրի միանընտա, քէրիդան.
Դէն Հաճի Բաշիտ բալա հազընթէլի՛յլէ
բիւանը հարալ պիլն պաշըլարընտան Բի
նաթ պէլին տախի պորլունտուղու մու.
Չխտարէն թահզըլը օլունմու, տաբ :

— Թրքաբեկ զուգլեթապընըն րիփանեթինե չորէ, մէմուրլլթթի մախուսէ կէ կէ ինքն իթթիմ. օւռն Մուխուր արուա հաղ- թթլթլըն շնանտա մուփաթըթ իաթէ ք. պիր պէնաննամէ նէշր իթիթ. վէ ունտու բուէ սայի իթթիլալըն շանիատան իր սաաթ շապփուտէ վաղը Չօմէքթի յիւնէ կէլէքէք, իւր,արիլէշ իլէ մու- քէլէ իթ մէլլէրի պէնան օրուանշ օրուա- ունտան, իրթիլալ բէթիլլէրի պուռ տա- թէ իճապլթթ իթուրլ, վէլիլլըրնի գարի- թէ մէքիլթթէէ կէ սնաութէճքէլլընի պէ- նն հթ իթլլէր տիր:

— Զօրութեան կէլէն եօճուարն ի՞նչ
 րինէ կէօրէ, Բուսար մահէլլը մէջքեր
 զարարնը թախլիէ լիտիլ, սիւ-
 լի զէ թօճու արէրլէրի թէքիւր տա-
 նա իգամ օլունուի, զէ Բիատլէր տէ,
 Բարեւա կիթմէք իւրէ, Այ-Սթէֆա-
 լի կիլլէ տիւնարը սառ տուն Փըր-
 լի ինն ետզընտ Պահլը սէֆիտէ կէ-
 լէ ի խիտիլիէ տիր :

—Արիաւ լորս ճօնն Հէլին գումանա-
տապ ուրուեան ֆիւ, Գըպըս սուլա-
նը թէքը իւէ Ինկիլթէրոսեա ավուլթ
մէք իչին էմր ալսգ էյլէմիշ տիր :

— Սոն բռնիքս ինչ կէկէն Բոսն շարժե-
լարընտա օգուենտո՞ղոննա կէօրէ, ժէ-
լայ ինենթիկիֆ, սոն պահարտա ճը-
ննատա վոգու պուլաճագ մանսյորա-
նոտ չհազըր պուլունմանա Բուսիտ իմ-
թարթ օրու թարաֆընտան մէմուր խորի-
տիր :

Փէնէրալը միւմայիլէ յՀ իլէ ոլրասլըր
նէրալ Միգ օվ'չ , միւրասլը Էն Էն վէ
պաշը Անտրիէ վիքի սլուռ հաճազ
ր :

—Ստորագրամ հազրէթէրի տիւն սա-
հ մատչի ի հիւմաեռուա աղիմէթէւ,
դուրը հազրէթի Բառիշահիէէ չըգտըգ-
ըր կիպի, ագչամ իւսթիւ տախի կիտիդ,
յիմէ գօմիիթօնուէ նէթիմէյի սիւղաքէ-
թընը արդ իյմիշէր տիր:

— Սէրաաքէր ին Տարը շուրա րէ յիսի
միէ րաչա հազարաթը , տիւն Պտպը Ա-
է կէլէրէք , սատրազամ հազրէթլէրկլէ
րորէշիւլէր տիր :

— Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիւս բաշա
գրէթլէրի տիւն Վարնա թարիգլյլէ չէհ-
իլիլէ վատըլ օլ հուլ տուր :

PLUVI

[illegible]

լուսնան է վազարն սէ ֆարէթ յաւնէնէ տէ վր
ու թէ սիրին, վէ սէ ֆարէթ յաւնէնէ ճարտարին
տէն, զ օրիստունն մէ զքիւրէ միւնէն տէն
ազա թայեկին տէրտէսթ իտէ, սյու ի
սին սիր զ-չ ի զաւարտսր ուզամասր թապին
վէ դարուրին, վէ Բուս միւմուրալարտան
լուսաաթնաթն ալմազադըն ալտթ իթ-
միլ օրան միւհաճիւրին իտէ, մահէլէրնտէ
միւզարտ դադուր օրամանրալ, սիր թա-
միլ միւլըլաթա թէստիւր Էլըլաթին
սին ալտիւրն սյուստուղանաթն, ալտթ
տէնէլը միւհաճիւրնին սիր կէնն միւլըլ-
աթն օլըրամալարտ միւլթէրնին սին օ-
րուղանաթն, մէլըլիւր զ օրիստունն եւնէն
տէն ազա թայեկին իլէ, միւտմիւլթ
միւնապիլէրն սայրէրնին իճարադիւն տէ կին
Էլըլէ Զարաթիւտն տաքլըրէլէ արադընտ
է կէնն միւլըլաթն օլըրամաթ իլը-
լէ կէրէլը միւլթէրնին վէ կէրէլ միւնթէ-
նին մէլթէթլըրնին ալտթ թայադաւունն
սյուստունն միւհաճիւրնին զալթպէն
տուղ ուղմաթ տիկին իլան գաւտար
էլէրին ալտթ թէրն լաղրն կէլէլէրն մա-
մ օրմաթ իլըլէ իլան օրունոր :

ՏՕՐԹԻՕՐ Յ. ԹԻՐԵՂԵԱՆ

[illegible]

Տօգ թէ հոր Թոյրաբեան է Գէնտինին, սա-
թընա տէրքեար օրան հազագաթը լի է,
պարիթ ճատա մէջ աւուլ սպարուտուղո-
ղաթիթ զէ ինաանիյոյթի, հիւ շիւպհէ միւղ
զ տուր քի, քեաֆֆի յի քէնտույէ միւ-
ճատթի իտլի օսմ լարթի պատիթի մէջմ-
տույի յիթ լի զամաղ տըր:

[illegible]

Էսդ. Աւ. 29 օգոստ. ապշի գր.	14	4	1/2
Էսդ Աւ. 30 օգոստ. սապհ. աշ.	14	1	
Էն հիւքսէ ք	14	8	
Էն աշարը	14	1	
Սաւաթ 6 տէ	14	7	

Բուժելի Շնմկ հոռեֆեր	3 0/0	54
Բէթոր	փր.	2 1/2
Հէգալէսիզ	փր.	2
Ազէէ ֆապիզ	0/0	12

Ա. Գ. Զ. Է. Լ. Ե. Բ. Ի. Ն. Զ. Ի. Ա. Զ. Ա. Ս. Բ.

Ինձինքնը ԼԻՐանը	400	ՀԼԴանձ	ՀԼԴ. ԳՐ.
Ինձինքնը ԼԻՐանը			108 36
Ձրանքնը ԿԼԻՐ ԿԵՆՈՒ			87 3
ԲՅՈՒ			89 5
ԴՆԴՐՈՒՅ ԿՅՐԻ ԿԵՆՈՒ			51 10
ՊԼԵՆԱԿ ԴՅՐԻՈՒՅ		ԳՆԱԿԳՐ	6 25
ՄԵՐԻՈՒՅ		ԳՆԱԿԳՐ	21
ՊԼԵՆԱԿ		ԳՆԱԿԳՐ	20 20
ԿԵՆՈՒ		ԳՆԱԿԳՐ	78
ԿԵՆՈՒՅ ԿՆԱԿԳՐ ԿՆԱԿԳՐ			8 83

ԳԱՒԻՄԷՆԻՆ ԲԻԷՅՈՒՄԸ

Էն երբս է	309
Էն աշարը	302
Յարթ 6	302
Եկա՞ք ք պիմիկ պօղըր հիտաղը լէ	58 20

1. 1797

վէ Մասիս իւր սայր զաղէթալար տըր-
պիզ եւրընդ ծնարտան ալարագ եւզ
մագտաբըզ, լաքին, սիզ ծնարըն եւզ-
տըզարընա կիւճէնմէզինիզ, չիւնքի
տիւրէր վէ գալէմէրի եււմագ տըր,
պիզնմ տիւրմիզ վէ գալէմիմիզ իւն,
դէնիւրի օլտուղունտան, հիւ չիւպէ-
միզ եօզ տուր քի, չիւմի օղուտու-
ղունուղտու, զընդ զըպ սըչրումեա
պալլաեաեազ, վէ պիզի տէ զվէք պա-
ղըչլաեաեազ քընդ. վագաա պու տա
պիւր գուտուրումիզ տուր, պիզ, եւզ
տըզարընդա ճիւտեթ իննիւրի կէօր-
տիւրճէ վէ ինիւրի քճէ, հէմ սէ վիւնիպ
մէմուլն օլմուղտու, վէ հէմ տէ իֆ-
թ իսար իսիպ էյլէնմէքտէյիզ, նէ-
չարէ, հէր առաւ տա պիւր իլլէթ օլուր
եա, պիզնմ տէ իլլէթ իմիզ պու տուր:
Վէհաւը, կէչէն կիւն ընդհանուր
ժողովտա, պիզնմ տըզըլը, վէ մալիւ-
մալըլը, վէ աղգաւէր վէ ուսումեաեթ
երեսիւրիսանլար, միլլէթիմիզ սանտը-
ղընտա, միւհիթաճ օլան մէքթէպէրի-
միզէ իմուտա վէ իւսանէ իտէճէք գա-
տար ֆաղլա հասրթի վարտար տէյի,
չիւմիլէ գատար հէր իշտէ իաղըքըղը
ալտատա կէլտիւրիւրի միսիլու, ալ-
տաթմաւ իսթէտիքէրի թագտիրտէ,
տիւնքի կիւն չըգարբաւն Հոյրեհիթէ
իւն, բաթիւր իսանէ իստէմէլէրինին,
ալտըզարը մաալար թէնդիլ իտիւմի
օլմաթ ճիւհէթէ, կէչիւնմէլէրինտէն ա-
ճիզ օլտուղարընտան, իլլէրինի թէր-
քէ մէճպալ օլտուղարընը, միւսթէ-
չար սըբազանա արդ վէ իֆաւէյէ մէճ-
պուր օլտուղարը եաղըլմը տուր:

Հէնուզ պիւր Բաթրիգ իսանէ իստէ-
մէլէրինէ միգտարի քիֆայէտէ մաալ
վիլլէմէյէն միլլէթ սանտըղը, պիւրտէ
քիզըպտա, միւհիթաճ պուլունան մէք-
թէպէրէ եարտըմ իտէճէք իմիլ, վէ
իւնիտինիզ Հալլաւ, եալընդ պիւր Բաթ-
րիգ իսանէյի իտարէյէ միւհիթէտիր օ-
լտաւան չու մէճիլլէր, պիւր տէ գալ-
ըպտա, աղլու ֆիւրը վէ ինիւրիսան
իսարիճիւտէ չէյլէր թէնալլուր վէ թէ-
իսայիւր իւն զէվալը իսաղը ալտաթ-
մագըղա, պիւր ինսաթ ճիւրաթ իթ-
մէքտէ տիրէր: (Եարըն)

ՅԱԶԻԼԻԹ

Տիւնեաւտա ֆաղիլէթ տէն պիւ-
րիւր, վէ ֆաղիլէթ տէն զուվէթի
հիւ պիւր չէյլ Եօղտուր, պիւր միլլէթ
անճաղ ֆաղիլէթի տիրէճէտինէ նիւ-
պէթիլէ իլլուր կիտէպիլլի:

Եու աթիւտէր իսանէ տէֆէթի,
Մըրըտան կիլիլի օլտուղունտան, քէ-
մալի մէմուլնիլլէթիլ, վէ կէրէք սէ-
պէպ օլուպ, կէրէք զայրէթ չէքէն,
վէ կէրէք իլլալը հալլէնիթ իլլէյլն
զալլար հաղընտա, պիւրիւրիսան
նաթընա, իագտիւրի թէչէքթիւր իտէ-
րէք, տիրէւ պիւր իտէրիլ:

31 Յուլիս 1878 Մըրը

... Միւլէլիֆ:

Թարաթիւրըպտա պուլունան ֆիւլիլ
իստըլալանէմիզ իլլին իստանէ թօրլանըլ-
մաթ, իտարէպի նաղըրը Էֆէնտի թա-
րաթընտան, Մաալլուրըպտա, Գիւր-
Միւրըպիւր սըբազանա, պուլունան աղ-
տէմ թալլիլ օլտուղունտան, միւլարի-
լէյհին թէնտիլ, վէ վիւրիլի կիւր
իւզէ, իւլիլիլ հաթիլլիլ իւն, ֆու-
զարտարիլլը միլլէթ տալլարընդ թա-
րաթընտան իհաւ օլտուղունտան իսանիլլէրի
պէնտան իտէրիլ:

Տ. Յ. Գ. Պ.

20	Միւրըպիւր Միւրըպտան
160	Պօղո՝ Էֆէնտի կարապէտեան
100	Վանըլար Շահաթիւրալան Շիւր- քէլիլիսան
50	Դիւրըպ Էֆէնտի Պիւրոսեան
30	Չիւրըպ պէյ
25	Բարթիլ Էֆ. Նազապէտեան
25	Տիւրըպ Միւրըպտան
20	Դարըրիլ Մ. Չալեան

Եու աթիւտէր չիւրի, հինէ իլլալուր, Սուլաեան Յ. Էֆէնտի թէնմէսինէ հիւմէթ իթմիլ օլուպ, վէ Էնիլ
քիթապէթիլլը իլլին իսէ չաւանը թէլէզըլիւզ օլտուղունտան, մա մէմուլնիլլէ տէրէ իտէրիլ:

ԱՆԷՏԻ ԵԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻԼԸ

Նոյնիւրն ի վերայ զիւրին եւն աթիւտին (1)
Յաճախեմ մէնութիւն օրտուղունտան ահապին,
Ոչինչ չէ հանդարտիլ յայտ ալիսարհ տրտմալի:
Քահանայ, նմանին բաց բերան անդուրի:
Ո՛վ որ աչք նետէ ներս՝ տեսնէ զիւր ահալի:
Թէ բարձրէն տաա ալիսարհ անեւ ինչ կուտայ խոյս,
Իսկ չնչին ինչ դառնայ՝ թէ իլլէն ոք ի խորս:
Ո՛ տաքնապ օրտմայիլը:

Աւա՛ղ վիշտ ամենուրեք,
Ինչ երազք եւն կորչէր, ինչ կանգուն կան ստուերք:
Մարդն, ի մութն (որոյ մեղսակից է քահանան)
Իւր առջեւ ունի գուցէ տանջանոց պատուանդան՝
Մինչ՝ տեսեալ սանդղամասն՝ առէ՝ Ո՛ր ելլեմք վեր:
Մոլորի մարդկան յիւղ, առ խախտի տայ քայլեր,
Տառապի, թէ խնդրէ հաճելի մի նպաղակ,
Տեսնէ լոկ ահեղ բոյ մ'անդունդի մի յատակ:
Ոչինչ չէ՞ գթալի: Ամեն բան ո՛հ տրտմում,
Իւ կեանքը՝ մի պարտք է և մահը վճարում:
Սաղանք կը տիրէ. չարն՝ օրէնք, կարգ՝ դժոխք:

Եւ ի մէջ միւռնին՝ որ ծանօթ չէ ոչ ոք
Տեսնէի նուաճելն, լսէի միմիջիւն:
Ամենէ կաշկանդուած տիրաբէկ աղգերուն.
Պաշտօնեայ, քահանայ, դահիճ, իլլան դատաւոր.
Խուռնաթիւս ալիքն իսկ չեն քան զայդ աղէտաւոր.
Ովկէանն անգամ իսկ այդքան չէ տանջուէր,
Մանձարձակ հոգմերու վիշտմէն միւրկաբեր:
Մարդն, ահեղ յայդ երկին՝ զոր կոչէ սեւ դժոխս,
Ուրունք կը տեսնէ և կըզգայ ուժուղոյ:
Ան՝անթն արձակէ նմա չոփնդ, դըղըիւն:
Այդն առէ նմա — լաց. և գիւրն — մեռի՛ր դուն:
Ի Հնդկիս առուածներ մարմարաց մէջ փորուած,
Մարդիկ մարկ և վտիտ մէջ ծառոց վապարաց,
Հինքալէ (2) քար ծառած գինեմիս Յոյն Բագոս,
Մոլորներն Ափրիկոյ և Սպինքս յեգիպտոս,
Վիթիւրին սյն Բահալ, Ժիւրիթիւն ապրէն,
Վատիկանի Գովիսիլին արեւուն զալկադէմ,
Կըսպաւան անիւռուած եւն աղինք ամեն տեղ:

- (1) Պապն է որ կը խօսի:
(2) Տեսալ մը խիստ սրտեա կատու:

Արքայք լոկ, սե՛ւ բնութեալք, եւն ի դրախտ վալկադէզ,
Չուարթ եւն մարդեւ ու տանջանոց յանդիման:
Ոսկեզարդ հոգիւտակք եւն անարգ աստղաբան,
Որք՝ վարէն կըլմային զարքայներն, արեւք կեղծ,
Եւ արքայք զո՛հ եւն շատ որ կ'ապրին. քունն իրենց,
Իւրց զարթնում, իւրց մահիճ ծիրանի, իւրց «գարօս» (1)
Իւրց գահոյք, իւրց պալատ և խնձորն եւն գուռոյ:
Տիրոջին առջեւ սողուն մ'է քահանան:
Թալմուտն ալ ոչ նո աղ թոյլ գիւրք մ'է քան փուրան,
Կեսարը իրեն մի գաւառ կաղմէ դերկին:
Լոյսուն (2) խիստ առ աղգն, չոյոյ է իլլանին,
Ֆագիրը (3) դժնեայ է, իսկ Պօնը (4) միշտ յոխորդ,
Խալիփայտն մի թուր է ի ձեռնն ժիւլ երկրորդ (5):
Կայիտափան, ժանտաղէմ դժոխոյ հայելի,
Ղիպսէս թարգմանէ ի նպատտ Տիւրքի:
Ո՛ սեւ սուգ. Ո՛ խուլում մարդկային խեղճ աղգի:
Արցունքներ, հառաչանք: Արեւունայ ո՛տք յուզի:
Ո՛ արատ երկնից լի անիծիւք բազմադէզ:

Սխալն է ի ս'ատեմս, վրէպն է ի Սիւրեմ քեզ:
Ամեն ինչ անկում է. աղէ՛ մարդ դու թշուառ,
Պարտական՝ զի կապրիս, պատժեալ ես զի ծնա՛ւ,
Ի գիւրն սոսկաւիթ կը խոկամ յուշաթափ:
Ինչ վատտակ տաղուկալի չափել՝ զոր ինչ անչափ:
Ինչ անդունդ է օգն որ՝ սեւ գիւրն կը լինի:
Ա՛հ, Սոսկում: Ամեն ինչ կ'երեւի, կ'անհետի:
Սուգն մեայ:

Ասէի, ո՛հ, ո՛րք է ապա յոյս:

Եւ յանկարծ կարծեցի (ինչպէս ես մտայոյզ
Դիտէի աղգերը ցաւաբէկ յիւրցն ի վիշտ)
Տեսնել մի ձեռքի ստուեր որ կ'օրհնէր զանոնք միշտ:
Եւ զգալ կարծեցի զոր օգնող կամ սատար,
Եւ տեսայ մի ճաճանչ ի վերայ մարդոյ չուառ,
Վերցուցի աչս յերկին և տեսայ երեւ լոյս,
Անք ի բարձրն, խորհրդալի մեծ Անցորդն, Յիսուս:
ՎիւթՕՐ-ԻԿԿՕ

- (1) Տեսալ կառքի (գարօս)
(2) Իգնատիոս Լոյոյա հիմնադիր Յիսուսեանց ուխտին:
(3) Մուրադիան կրօնաւոր ի մահմեականս:
(4) Քուրմ Չիւնգ և Ջարտեպոյ:
(5) Պապ (1503—1513)

20	Մարտիկ	Խ. Բէրէստէ- ճեան	Մաճարեան, Կ. Աւետիս- եան Էֆէնտիլէր	պաւ սէնէլիք միւտտէթի սեպտեմբեր
12	75 Թովմաս	Բրուտեան	0-Մ. Երկան Սեպուհ Աղա- մալեան	46 տա պաշտաւաճաղ տըր:
40	Աւետիս	Ղանճաեան		Մէքթէպի մէզպուրտէ ուլում ու ֆիւնուուն հէր պիւր չիւպէտի, վէ էլ- սինէյի Էնէպիլլէյի թալմ իտէն Էհ- լիեթիլ մուալլիմէր մէվճուտ օլուպ, չալիւրտանըն թալմ ու թէրպիլէտի ի- լին հէր նէվի սուհուլէթ վար տըր:
40	Յ. Գ. Պ.		3 Մարտիրոս	Մէքթէպտէ վիւրիլէն տէրպէր, վէ մէքթէպէ չալիւրտ վէրմէք իլլին շէրա- յէթ լաղըմէ հազգընտա մուֆասալ մալլումաթ ալմաղ իսթէյլէր, Գալա- թաւա, Բէրլէմպէ-Բազարընտա մէք- թէպին սարաֆալարը Մ. Հանսըն վէ գուրմանեալընա, վէ եալստ մէքթէ- պին նէզարթիլլէն, միւրտաաթ իլլէ- մէլի տիրէր:
40	Ոմն		3 Խաչիկ	
40	Աւետիս	Աղաղարեան		
40	Յորուլիւն	Գալֆաեան	3 Աստուածատուր	Մէքթէպտէ վիւրիլէն տէրպէր, վէ մէքթէպէ չալիւրտ վէրմէք իլլին շէրա- յէթ լաղըմէ հազգընտա մուֆասալ մալլումաթ ալմաղ իսթէյլէր, Գալա- թաւա, Բէրլէմպէ-Բազարընտա մէք- թէպին սարաֆալարը Մ. Հանսըն վէ գուրմանեալընա, վէ եալստ մէքթէ- պին նէզարթիլլէն, միւրտաաթ իլլէ- մէլի տիրէր:
40	Մկրտիչ	Յիւլալեան		
40	Ն. Հ.	Քիւլալեան	3 Կարապետ	
40	Կօրուպետ	Միքայէլեան		
40	Բիւրալ	Ղաղարեան	2 Միսակ	
12	Մ. Յովհաննէս	Պաղտատար- եան վանը	2 50 Փերովրէ	
			2 50 Մկրտիչ	
			2 50 Յովսէփ	
			2 50 Հէրալիլ	
			2 50 Անտոն ճալտոն, Գարնուկ Համբարձուեան Էֆէնտի	
			2 30 Յարուլիւն	
			2 25 Յակոբ շաքար	
			2 50 Գրիգոր	
			2 50 Կարապետ	
			2 50 Խաչիկ	
			2 50 Մկրտիչ	
			2 50 Յովհաննէս	
			2 50 Պետրոս	
			2 50 Սարգիս	
			2 50 Իւրի ֆուզարընը Էֆէն- տիլէր	
			2 Պետրոս	
			2 25 Մարտիրոս	
			787 Ֆր. 30 սանթիմ. եալընդ եհտի երկ աէքսէն եհտի ֆրանգ օթուզ սանթիմ տիր:	
			ԻԼԱՆՍԹ	
			ԲՕՊԵՐԹ ԳՕԼԷՃ	
			Պօղաղ-Իլլիտէ Բուսիլի-Հիսարընտա վաղը օլան իլլաւ մէշուր մէքթէպին	

Եւնի-Գարունուն խարիճիտէ տէ-
միւր Եօյ մէվըֆընտա զարիպ Պաճա-
խանէ ճատտէսինտէ 50 Նիւմէրուրա-
զը ֆապրիգալը վէ մէլիսանէ, իւս-
թիւնտէրի օտալար իլէ պէրապէր, սէ-
նէլիլլէն քիւրտա վիւրիլլէնիլլէնտէն,
թալիպ օլանլար, սահիպինի Էյրէնմէք
իլլին, Պապը Ալի ճատտէսինտէ, Պապի-
րէթ մաթ պատաընըն ալթընտա, քի-
թապը Աւետիս աղանըն տիրքընըն-
նա միւրաճաթ իլլէմէլլէրի:

Թալարըն օլտուղունտա հոյսէ, պիւրի օն վէ
տիկիլի օն իլլի եալընտա սնտան Էօրսիլ
թիւ Նիլիլ Էրքեր չոճուղարըն, պիւրի գա-
լարընտա միւհիթա պուլունտուղունտան,
պիւրի խալիփա չըզըպ տա, Էկիլ սէվա-
պընա ետնարընա սարաֆ, հէմ պէլլիլիլ
վէ հիւմտ ուֆաղ թէլիլ իլլումէլլէրտէ
չալարընտալըն միւրաթ իսթէյլէր իսթ,
մա մէմուլնիլլէ վիւրիլլէն տիր:
Մէքթէպ ուֆաղ իլլէմէք միւրաթ ի-
տէն զաթլարըն, մէքթուան չոճուղարըն
Էկիլիլիլ Էյրէնմէք իսթէյլէր իլլումէլլէրտէ,
մաթ պատաընտան խալիլ ալմալարըն իս-
թար օլտուր:

ՍԱՀԻՊ ԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Գալաթաւա Բէնիլլէ մայիլ-բաղարընտա
Ն. Հ. Իսթի խալիլտա